

Rapportage

WOMEN Inc.

Onderzoek 'Zo werkt het!'

Datum: 15 september 2020

Projectnummer: 2020229

Anne-Wil van Lohuizen

Natalia Valk

Inhoudsopgave

1.	Achtergrond	3
2.	Conclusies	6
3.	Resultaten	10
	• Kinderopvang	10
	• Partnerverlof en ouderschapsverlof	17
	• Mantelzorg	24
4.	Bijlage	30
5.	Contact	33

Achtergrond

Doelstelling

Het doel van het huidige onderzoek is om inzichten te behalen voor de campagne 'Zo werkt het!'. Onderzocht is wat de gevolgen voor ouders met jonge kinderen en mantelzorgers zijn als voorzieningen om werk en zorg te combineren (kinderopvang, verlofregelingen en respijtzorg) anders worden ingericht en financieel meer ondersteund. Resultaten van dit onderzoek worden onder meer gebruikt om meer inzichten te behalen in de gevolgen van toekomstige scenario's met betrekking tot het vergoeden van deze zaken.

Methode

- Kwantitatief online onderzoek
- Online research tool van DirectResearch
- 32 vragen

Periode

4 augustus – 25 augustus 2020

Doelgroep

- Nederlandse ouders met een kind in de leeftijdscategorie 0 t/m 11 jaar
- Nederlandse mantelzorgers, representatief voor Nederland

Bron

- EUpanel van DirectResearch

Respons

- Netto steekproef: n=4.587
- Binnen doelgroep: n=1.538
 - Ouders jonge kinderen: n=1.018
 - Mantelzorgers: n=614

Waar mogelijk worden resultaten tussen leeftijdsgroepen en inkomensgroepen vergeleken, significante verschillen worden aangegeven met: *

Man

Vrouw

Beneden
modaal

Modaal

Boven
modaal

Voorgelegde scenario's

Scenario's kinderopvang

Hierbij is benadrukt dat in deze scenario's de huidige kinderopvangtoeslag is afgeschaft en daarmee de regels om voor de toeslag in aanmerking te komen vervallen. De kinderopvang is hierdoor voor alle ouders beschikbaar, ook als men niet werkt. In de nieuwe situatie worden de kosten voor de kinderopvang direct aan de kinderopvangorganisatie betaald zonder tussenkomst van de belastingdienst. Hierdoor is precies bekend hoeveel de opvang kost.

- De kinderopvang (dagopvang en buitenschoolse opvang) kost €1 per uur kosten
- De kinderopvang (dagopvang en buitenschoolse opvang) is voor 2 dagen in de week gratis, extra dagen kosten €1 per uur
- De kinderopvang (dagopvang en buitenschoolse opvang) is voor 3 dagen in de week gratis, extra dagen kosten €1 per uur
- De kinderopvang (dagopvang en buitenschoolse opvang) is voor 4 dagen in de week gratis, extra dagen kosten €1 per uur.

Scenario's partnerverlof

Als vader of partner in loondienst heb je recht op verlof na de geboorte van je kind. Vanaf 1 juli 2020 is het als partner mogelijk om 5 weken verlof op te nemen rond de geboorte van een kind, waarbij 70% betaald verlof is.

- Scenario: als partner is het mogelijk is om 5 weken 100% betaald verlof op te nemen rond de geboorte van een kind.

Scenario's ouderschapsverlof

Ouderschapsverlof is in de huidige situatie onbetaald tenzij de werkgever dit anders heeft geregeld.

- Scenario: ouderschapsverlof wordt volledig betaald door de overheid.

Voorgelegde scenario's

Scenario's respijtzorg

Respijtzorg is een tijdelijke overname van zorg met als doel de mantelzorgger een adempauze te geven. Door af en toe vrij te zijn van mantelzorgtaken, kunnen mantelzorgers hun eigen leven beter in balans houden en de zorg voor hun naaste even uit handen geven.

- Scenario: respijtzorg wordt volledig vergoed voor het aantal uren dat nodig is en direct aangeboden zonder dat hiervoor zelf iets geregeld hoeft te worden.

Scenario's kort of langdurend verlof

Als iemand in uw omgeving ziek is geworden, kunt u kortdurend zorgverlof opnemen. Bij kortdurend zorgverlof is 70% betaald. Langdurend zorgverlof is om iemand in uw omgeving te verzorgen die langere tijd hulpbehoevend of ziek is. Langdurend zorgverlof is onbetaald.

- Scenario: het kort- en langdurend zorgverlof voor het verlenen van mantelzorg wordt volledig vergoed voor de periode die nodig is.

Conclusies & aanbevelingen

Conclusies kinderopvang

Financiële ondersteuning kinderopvang en afschaffing kinderopvangtoeslag zorgt voor minder stress bij ouders

Meer ouders met jonge kinderen zouden hun kinderen naar de kinderopvang brengen en gemiddeld meer dagen in de week als kinderopvang goedkoper of deels gratis is en de kinderopvangtoeslag wordt afgeschaft. De verschillen tussen de verschillende scenario's zijn klein. 7 op de 10 ouders zien dat kinderopvang goed is voor de ontwikkeling van het kind. Twee derde is van mening dat kinderopvang voor alle kinderen toegankelijk moet zijn, ongeacht werksituatie van de ouders, maar de opvang wordt momenteel wel als te duur ervaren (60%). De helft van de ouders geeft aan dat de kosten van de kinderopvang niet opwegen tegen het werksalaris.

In vergelijking met de huidige situatie is er in de nieuwe scenario's een sterke afname te zien in de groep ouders die veel stress ervaart door de combinatie van zorg en werk. Een derde geeft aan dat de huidige situatie omtrent kinderopvang hen financiële stress oplevert. Meer dan de helft van de ouders vindt het huidige stelsel van kinderopvangtoeslag complex. In nieuwe scenario's verwacht men dat zij minder financiële zorgen zullen hebben (45%) een betere combinatie van werk en zorg zullen hebben (46%). Daarnaast verwacht de helft van de ouders meer uren te gaan werken.

Conclusies ouderschapsverlof en partnerverlof

Vergoeden van ouderschapsverlof en partnerverlof heeft veel positieve gevolgen voor ouders

Wanneer het partnerverlof 100% vergoed zou worden, verwacht bijna driekwart (72%) van de ouders dat zij de volledige 5 weken zouden opnemen, dit ligt hoger dan bij een 70% vergoeding (47%). Het zou voor ouders voornamelijk betekenen dat zij meer tijd met hun kind hebben en er een gelijke verdeling van zorgtaken is met de partner.

Daarnaast neemt de helft van de ouders in de huidige situatie geen ouderschapsverlof op, terwijl 9 op de 10 ouders dit zouden opnemen wanneer het volledig betaald zou worden. Wanneer het ouderschapsverlof volledig vergoed zou worden heeft dit voor ouders op veel vlakken positieve gevolgen. Naast meer tijd met het kind verwachten 4 op de 10 ouders een betere combinatie werk en zorg te hebben, minder financiële zorgen en een gelijke verdeling van zorgtaken met de partner.

Conclusies mantelzorgers

Minder stress onder mantelzorgers bij vergoeden van respijtzorg of zorgverlof

Minstens de helft van de mantelzorgers is naast het verlenen van mantelzorg evenveel uren blijven werken. Een zeer kleine groep heeft gebruik gemaakt van respijtzorg (vervangende zorg), echter zou 60% dit wel gebruiken wanneer dit volledig vergoed zou worden. 1 op de 5 mantelzorgers verwacht in die situatie meer uren te gaan werken. 3 op de 10 mantelzorgers weet niet wat respijtzorg inhoudt.

3 op de 10 mantelzorgers hebben voorheen gebruik gemaakt van kort of langdurend zorgverlof. Wanneer dit zorgverlof volledig vergoed zou worden zouden 8 op de 10 mantelzorgers het gebruiken. Gemiddeld zou men naar verwachting iets meer uren mantelzorg verlenen.

Vergoeding van respijtzorg of het kort en langdurend zorgverlof heeft als gevolg dat mantelzorgers minder stress ervaren en een betere combinatie van werk en mantelzorg kunnen hebben.

Resultaten Kinderopvang

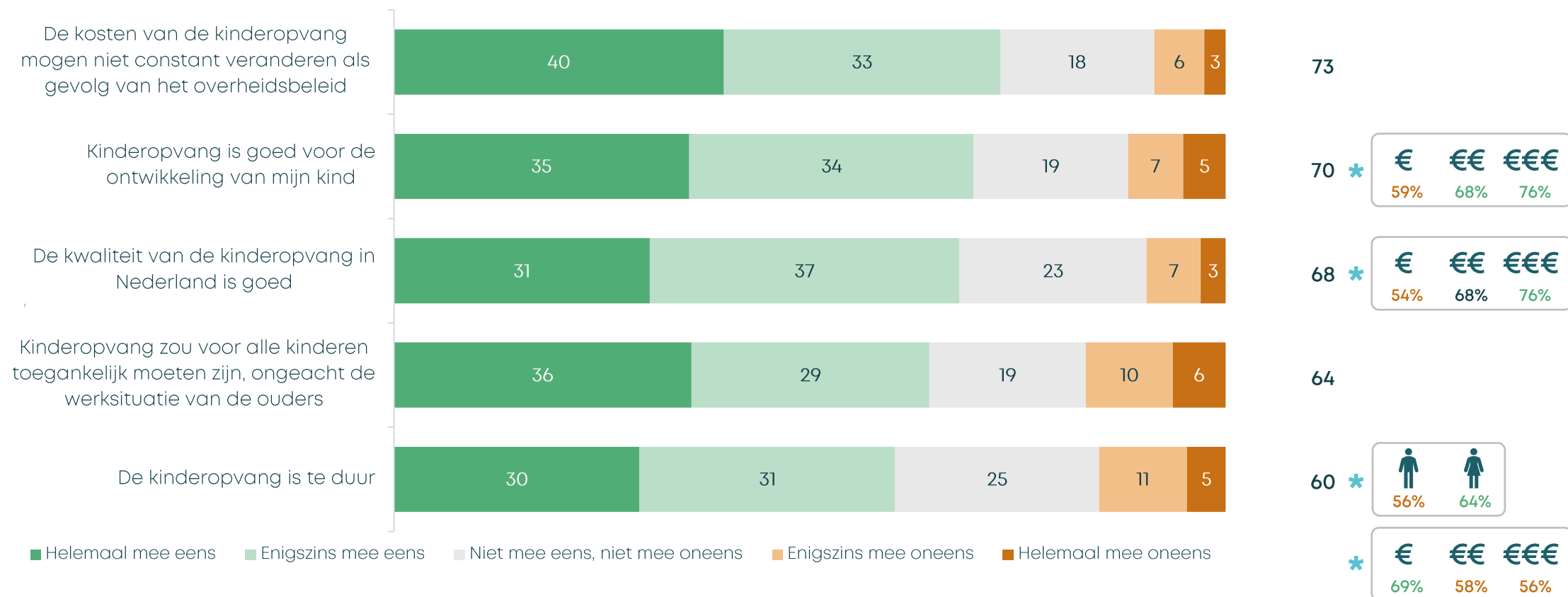

7 op de 10 ouders vinden dat kinderopvang goed is voor de ontwikkeling van het kind en beoordelen de kwaliteit van de opvang als goed

Dit wordt echter minder sterk gevonden door ouders met een inkomen beneden modaal. Daarnaast vinden 6 op de 10 ouders dat de kinderopvang te duur is, dit geldt sterker voor de lagere inkomensgroep. De lagere inkomensgroep vindt minder sterk dat de kinderopvang goed is voor de ontwikkeling van het kind en van goede kwaliteit is.

Stellingen kinderopvang 1/2 (%)

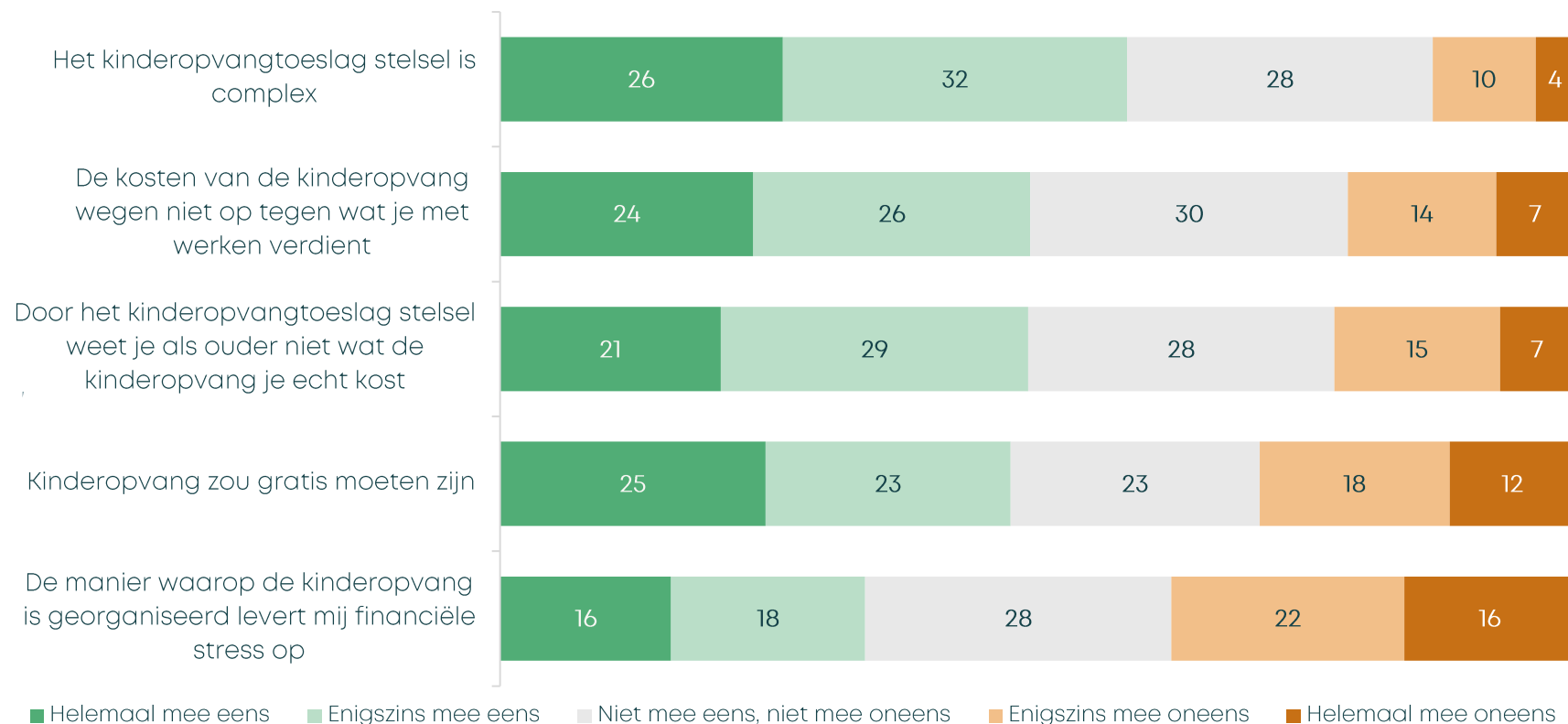

Volgens de helft van de ouders wegen de kosten van kinderopvang niet op tegen wat men verdient met werken

6 op de 10 ouders vinden het stelsel voor kinderopvangtoeslag complex en de helft geeft aan hierdoor niet exact te weten wat de kinderopvang kost. De inkomensgroep beneden modaal ervaart meer financiële stress in de huidige situatie dan boven modaal en vindt sterker dat de kosten voor kinderopvang niet opwegen tegen wat er wordt verdiend met werken.

Stellingen kinderopvang 2/2 (%)

Top-2

58

49 *

49

48 *

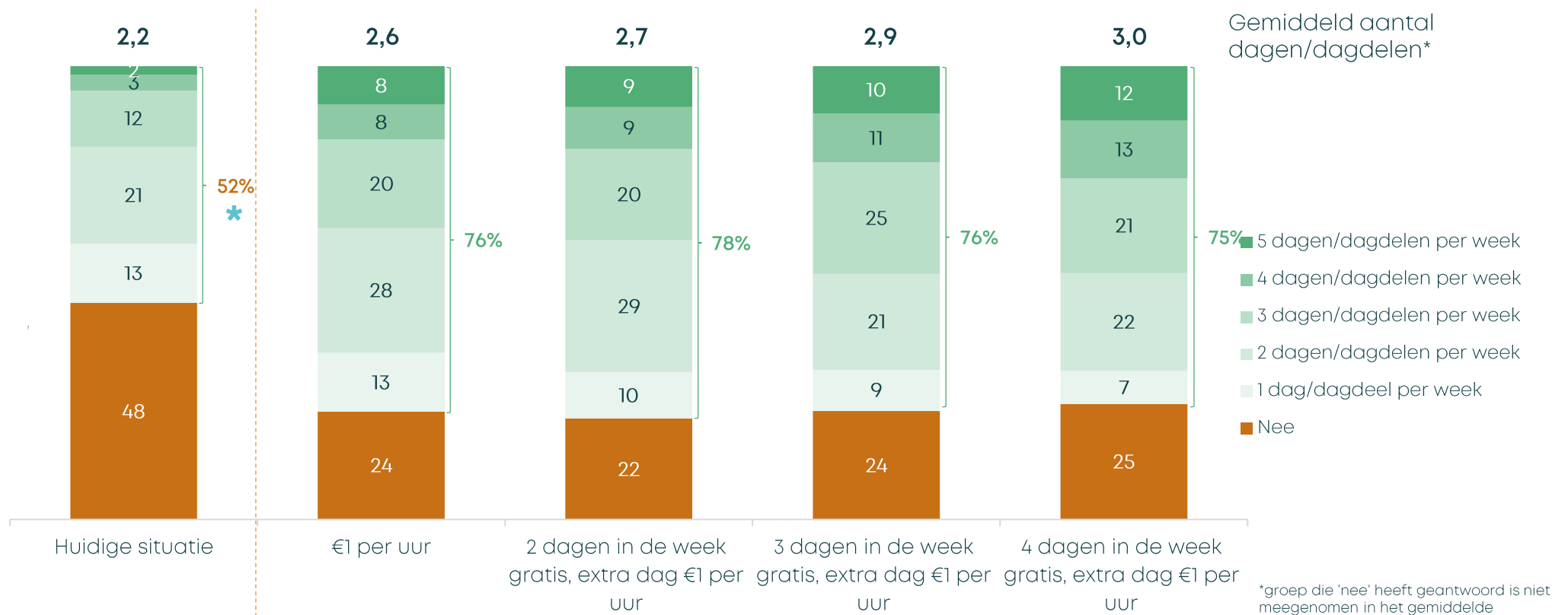
34 *

Met meer ondersteuning zouden ouders hun kinderen gemiddeld meer naar de kinderopvang brengen

Meer ouders zouden hun kinderen naar de kinderopvang brengen en gemiddeld voor meer dagen per week. Tussen de mogelijke scenario's zitten geen grote verschillen. Een klein verschil is te zien tussen het scenario waarbij 2 dagen in de week gratis zijn en 3 dagen in de week. Er zijn geen grote verschillen in toename van gebruik te zien tussen dagopvang en bso.

Aantal dagen kinderopvang huidig vs. scenario's (%)

* = significant verschil, groen is significant hoger dan oranje

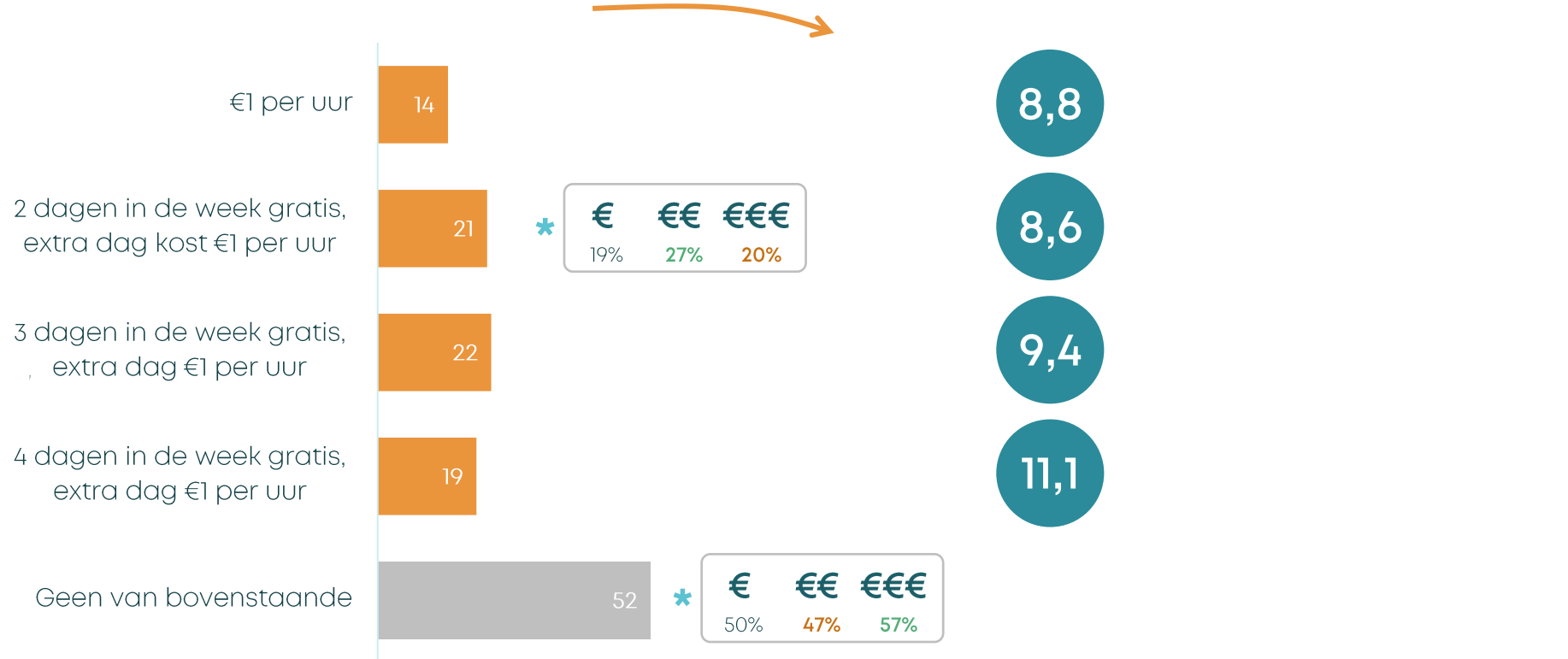

De helft van de ouders zou meer gaan werken, een grotere groep zou meer gaan werken bij kinderopvang vanaf 2 dagen gratis

Dit verschilt niet tussen mannen en vrouwen. Gemiddeld zou men 9-11 uur meer gaan werken wanneer er meer financiële ondersteuning is voor kinderopvang. Een grotere groep met een boven modaal inkomen zou in geen van de scenario's meer gaan werken, dan de groep met een modaal inkomen.

Scenario's meer uren werken (%)

Gemiddeld aantal uren meer werken

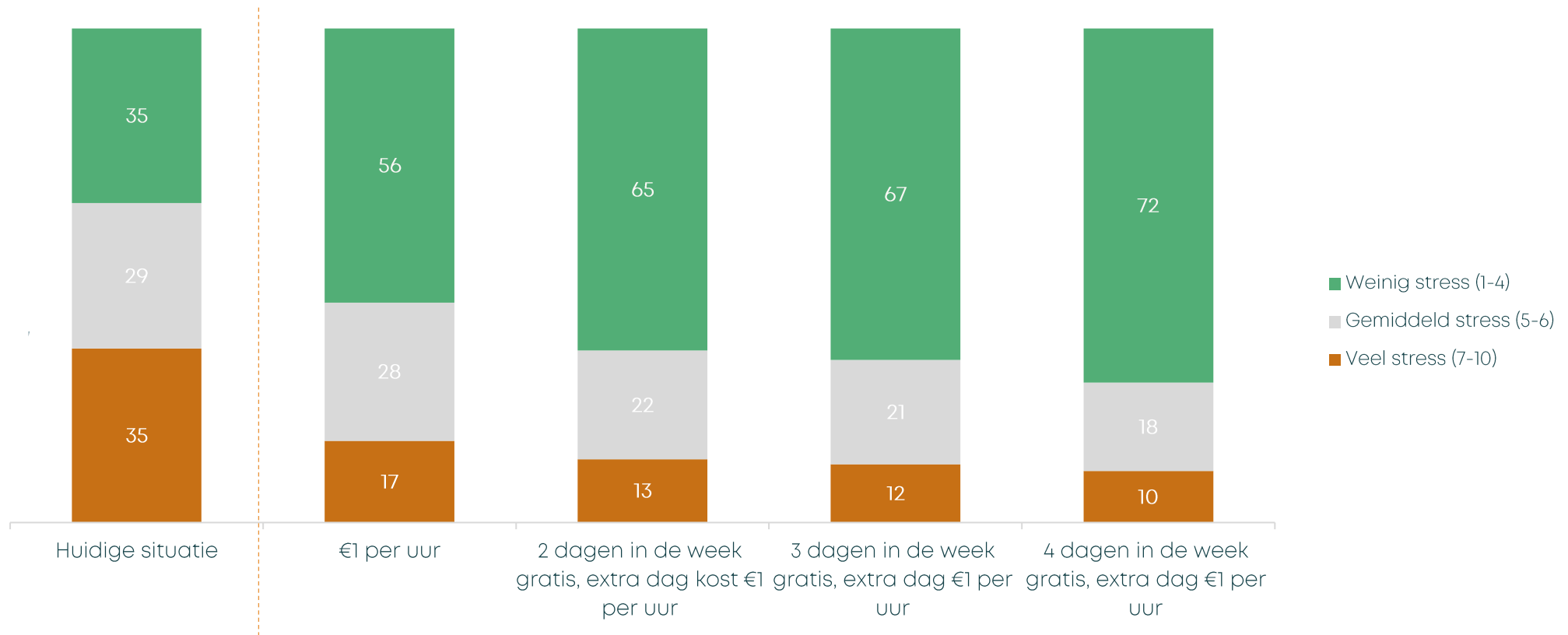
Waarden in conflict met huidige werksituatie zijn buiten beschouwing gelaten

Grote afname in de mate van stress die ouders verwachten te ervaren in vergelijking met de stress die zij nu ervaren

Dit effect is te zien voor alle mogelijke scenario's. De groep die aangeeft weinig stress te ervaren groeit tussen het scenario waarbij kinderopvang €1 per uur kost en wanneer 2 dagen gratis zouden zijn.

Mate van stress huidig vs. scenario's (%)

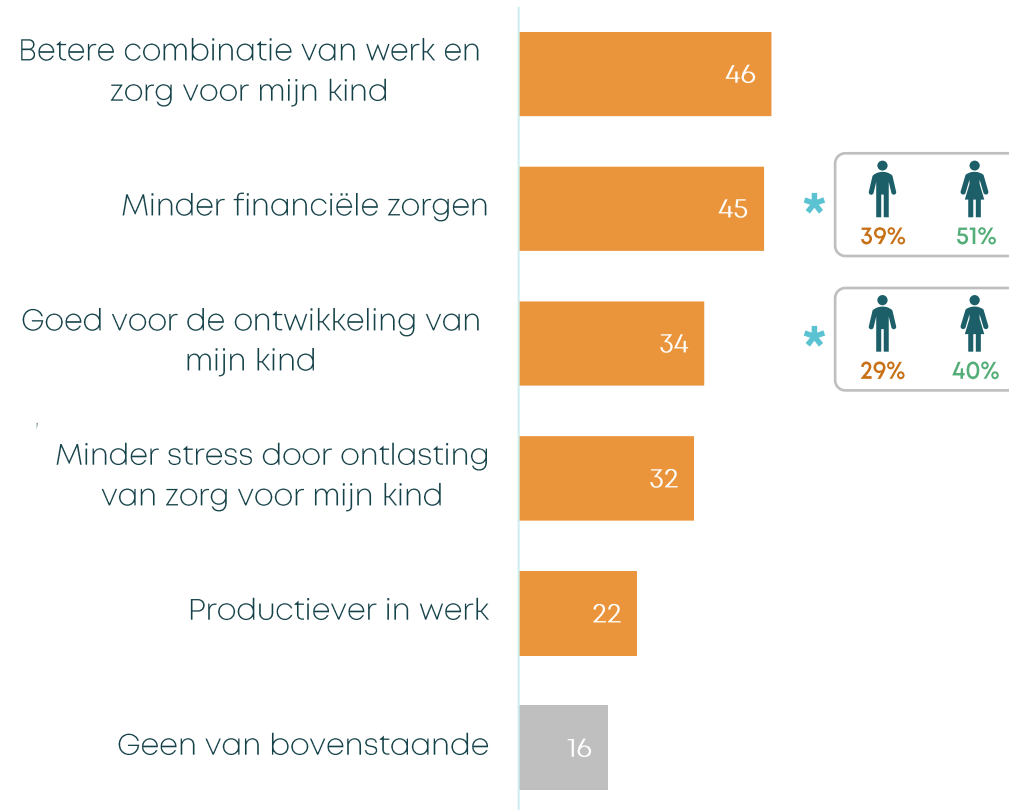

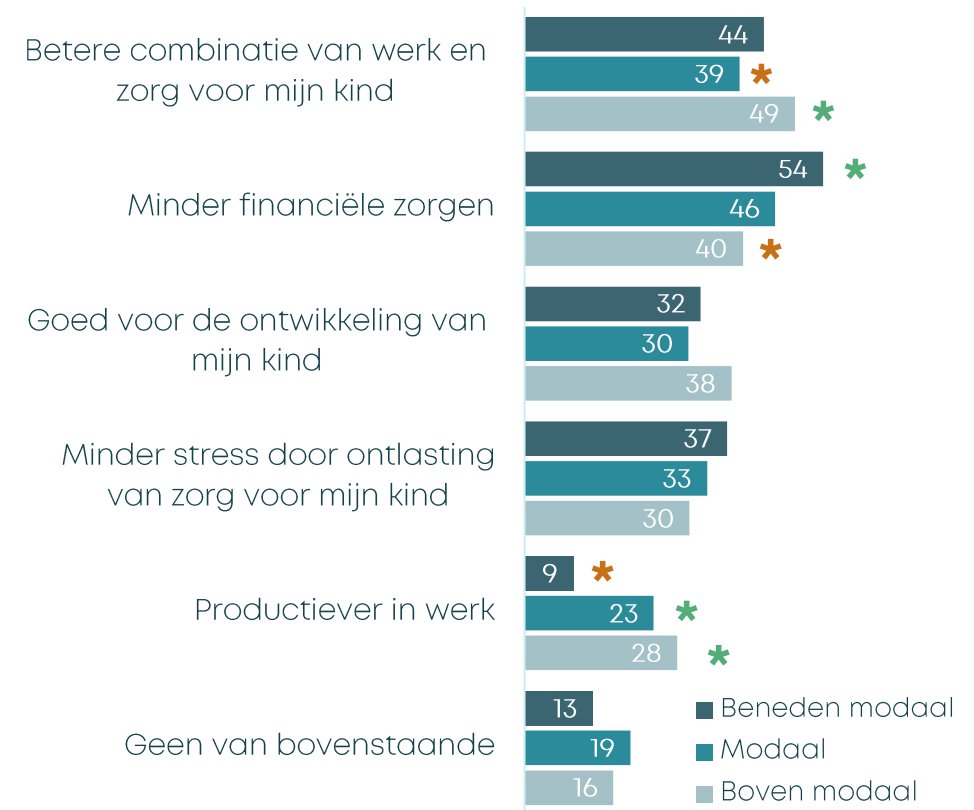
Voornaamste voordelen zijn een betere combinatie tussen werk en zorg en minder financiële zorgen

De inkomensgroep beneden modaal geeft sterker aan dat zij minder financiële zorgen zullen hebben wanneer kinderopvang (bijna) gratis zou zijn. Daarnaast verwachten vrouwen sterker dan mannen dat zij minder financiële zorgen zullen hebben en vinden zij sterker dat kinderopvang goed is voor de ontwikkeling van het kind.

Voordelen nieuw scenario kinderopvang (%)

Voordelen nieuw scenario kinderopvang (%)

Resultaten

Partnerverlof & ouderschapsverlof

Als het partnerverlof 100% betaald zou worden, zouden meer partners hier gebruik van maken

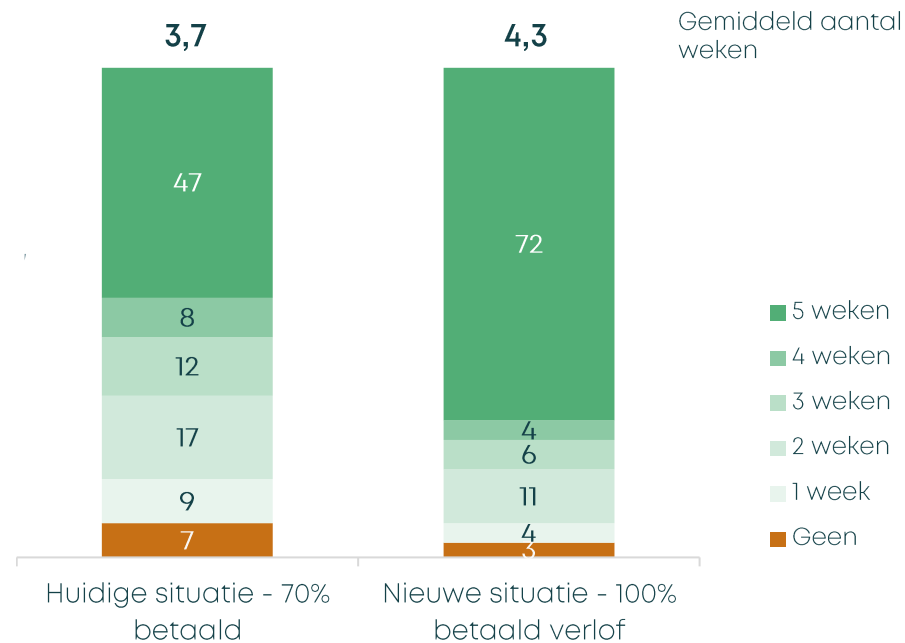
Bijna de helft is van plan de volledige 5 weken partnerverlof op te nemen als dit verlof 70% betaald is. Als het verlof 100% betaald verlof is, dan stijgt dit naar 72%. Dit levert jonge ouders vooral meer tijd op om door te brengen met hun kind. De helft vindt ook dat de zorgtaken dan beter verdeeld kunnen worden met de partner.

82% is bekend met partnerverlof (5 weken verlof waarbij 70% betaald verlof is)

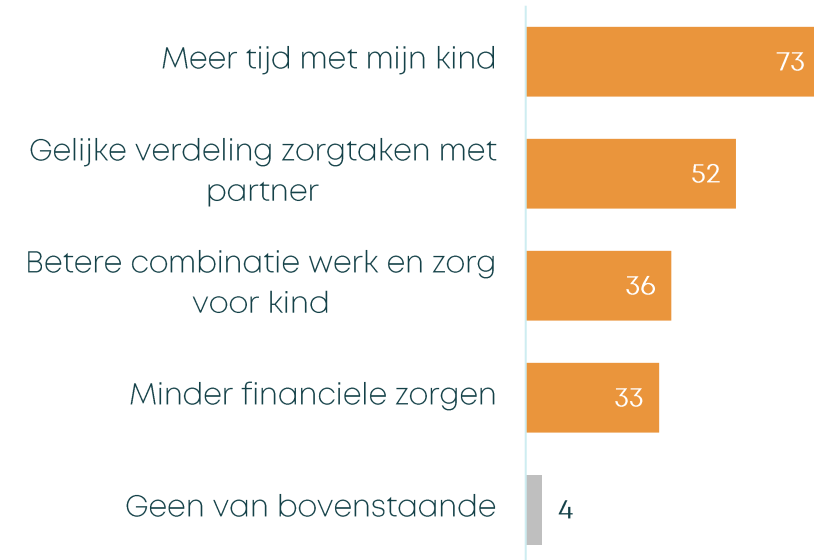
* De hogere inkomensgroep is beter bekend met partnerverlof:

Partnerverlof huidig vs. nieuw scenario (%)

Voordelen nieuw scenario partnerverlof (%)

Vanaf 1 juli 2020 is het als partner mogelijk om 5 weken verlof op te nemen rond de geboorte van een kind, waarbij 70% betaald verlof is. Wist u dit? | n=792

Stel u zou nog een kind krijgen in de toekomst. Wat verwacht u dat u in deze situatie zou doen? | n=578

Stel dat het als partner mogelijk is om 5 weken 100% betaald verlof op te nemen rond de geboorte van een kind. Wat verwacht u dat u in deze nieuwe situatie zou doen als u in de toekomst nog een kind zou krijgen? | n=578

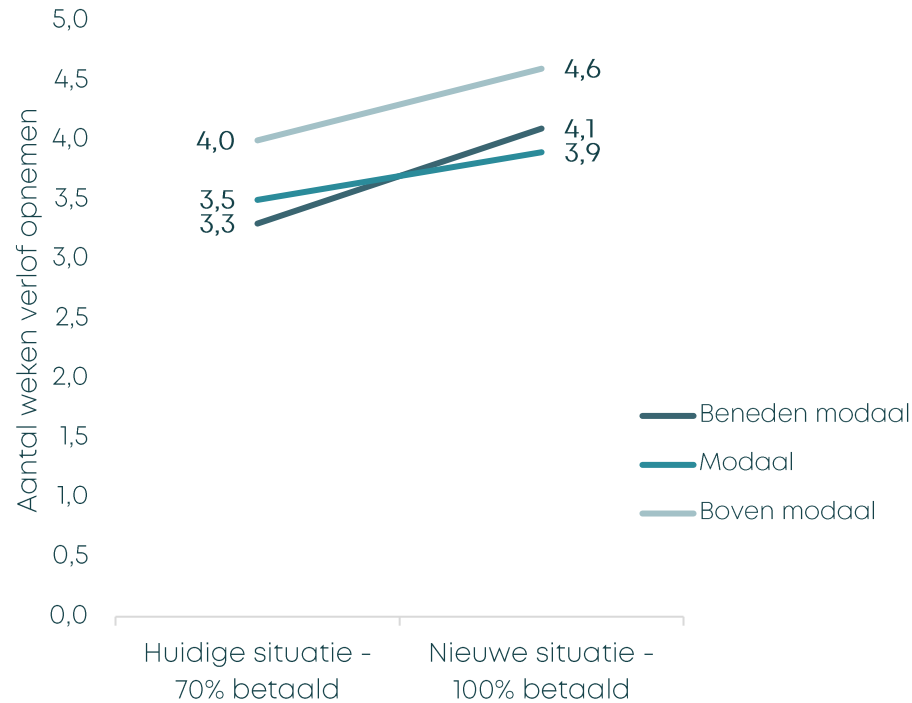
Als partnerverlof volledig vergoed wordt, wat zou dat voor u betekenen? | Indien men partnerverlof op zou nemen in nieuw scenario n=561

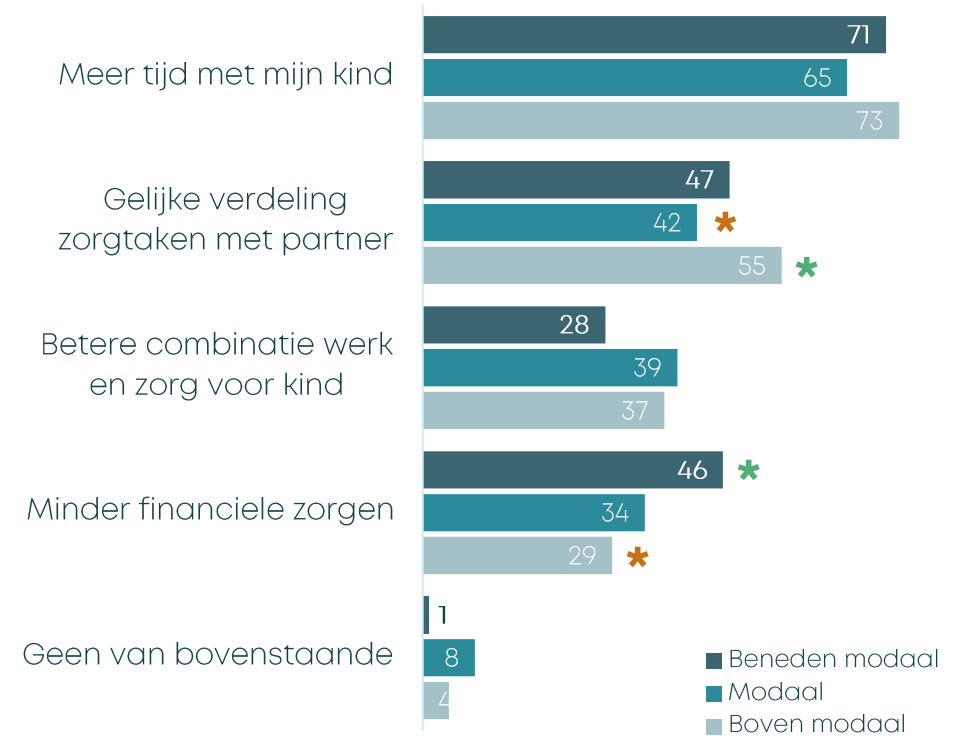
De verschillende inkomensgroepen gaan meer weken opnemen, grootste stijging is te zien bij lage inkomensgroep

Deze groep verwacht sterker dan de inkomensgroep boven modaal dat het nieuwe scenario minder financiële zorgen voor hen met zich meebrengt.

Partnerverlof huidig vs. nieuw scenario per inkomensklasse (%)

Voordelen nieuw scenario partnerverlof per inkomensklasse (%)

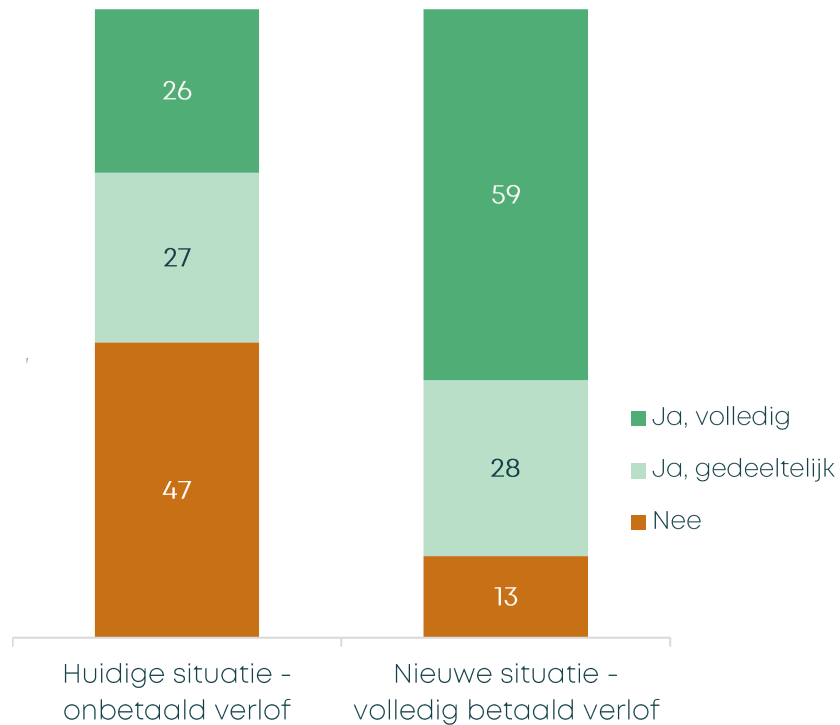
* = significant verschil, groen is significant hoger dan oranje

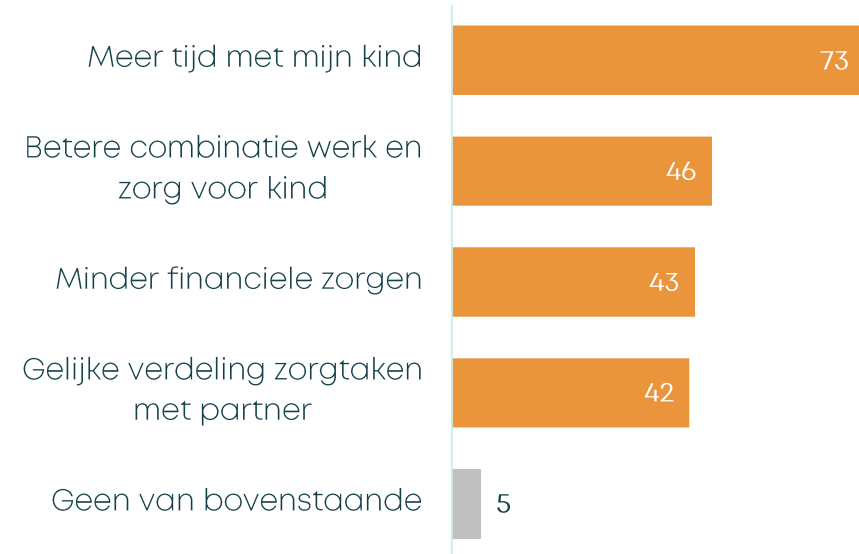
Bij betaald ouderschapsverlof neemt interesse in gebruik toe

De helft van de ouders neemt geen ouderschapsverlof op nu dit verlof onbetaald is. Mocht ouderschapsverlof betaald zijn dan neemt deze groep aanzienlijk toe naar 59%. Belangrijkste voordeel daarvan is volgens ouders dat zij hierdoor meer tijd met het kind kunnen doorbrengen.

Ouderschapsverlof huidig vs. nieuw scenario (%)

Voordelen nieuw scenario ouderschapsverlof (%)

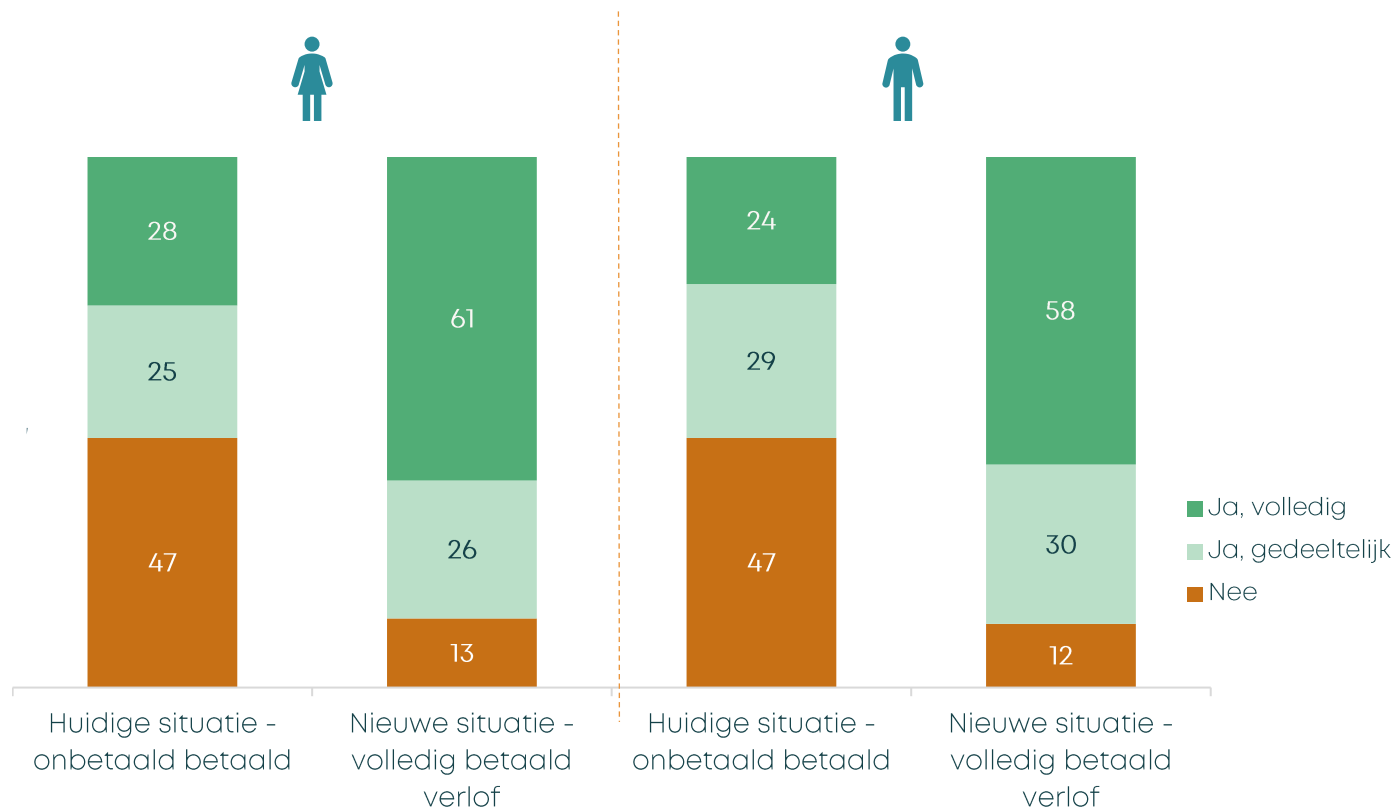

Geen verschil in het opnemen van ouderschapsverlof tussen mannen en vrouwen

Wel zien we dat mannen vaker dan vrouwen aangeven dat gelijke verdeling van zorgtaken een voordeel is van volledig betaald ouderschapsverlof.

Ouderschapsverlof huidig vs. nieuw scenario (%)

Voordelen nieuw scenario (%)

Voor zowel mannen als vrouwen is meer tijd met het kind kunnen doorbrengen het grootste voordeel.

Wel geven vrouwen minder vaak aan dat een gelijke verdeling van zorgtaken een voordeel is van volledig betaald ouderschapsverlof.

* = significant verschil, groen is significant hoger dan oranje

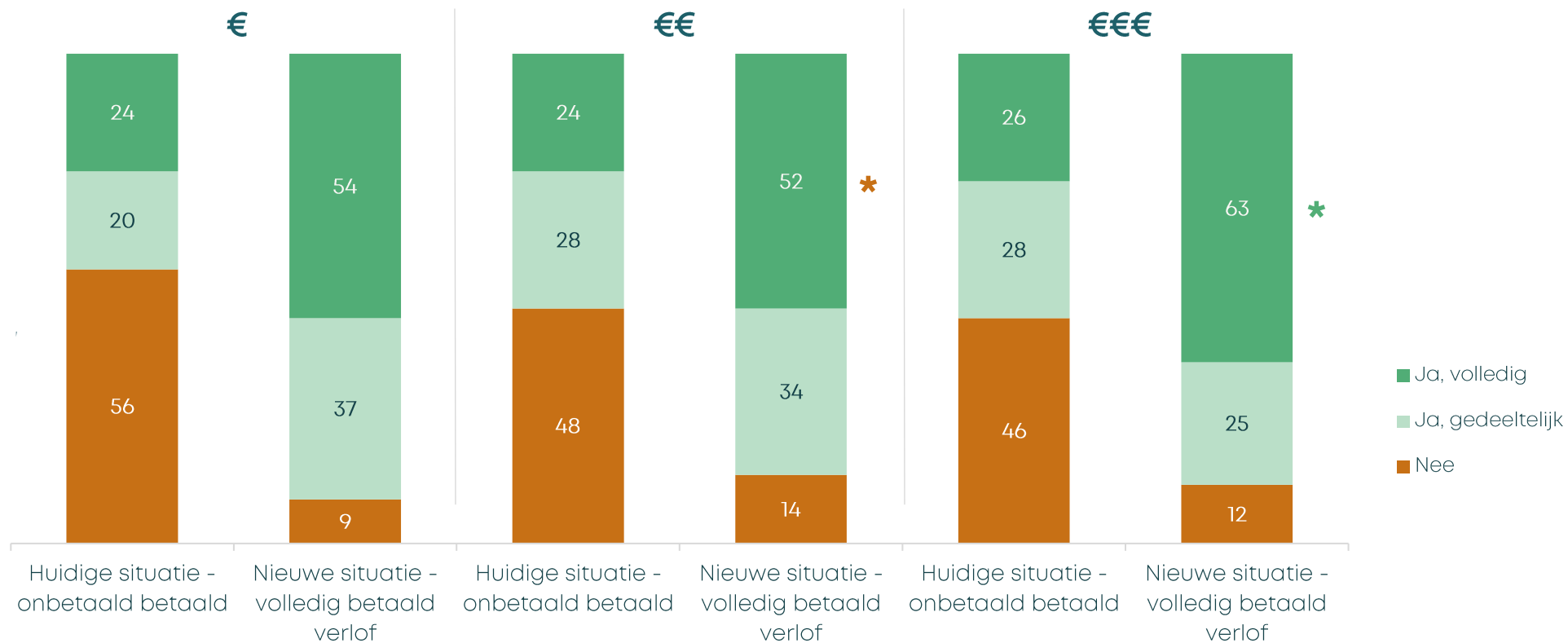

In het nieuwe scenario ouderschapsverlof is vooral de hogere inkomensgroep geneigd volledig verlof op te nemen

In de huidige situatie ouderschapsverlof is er geen verschil in het opnemen van het verlof tussen de inkomensgroepen.

Ouderschapsverlof huidig vs. nieuw scenario (%)

* = significant verschil, groen is significant hoger dan oranje

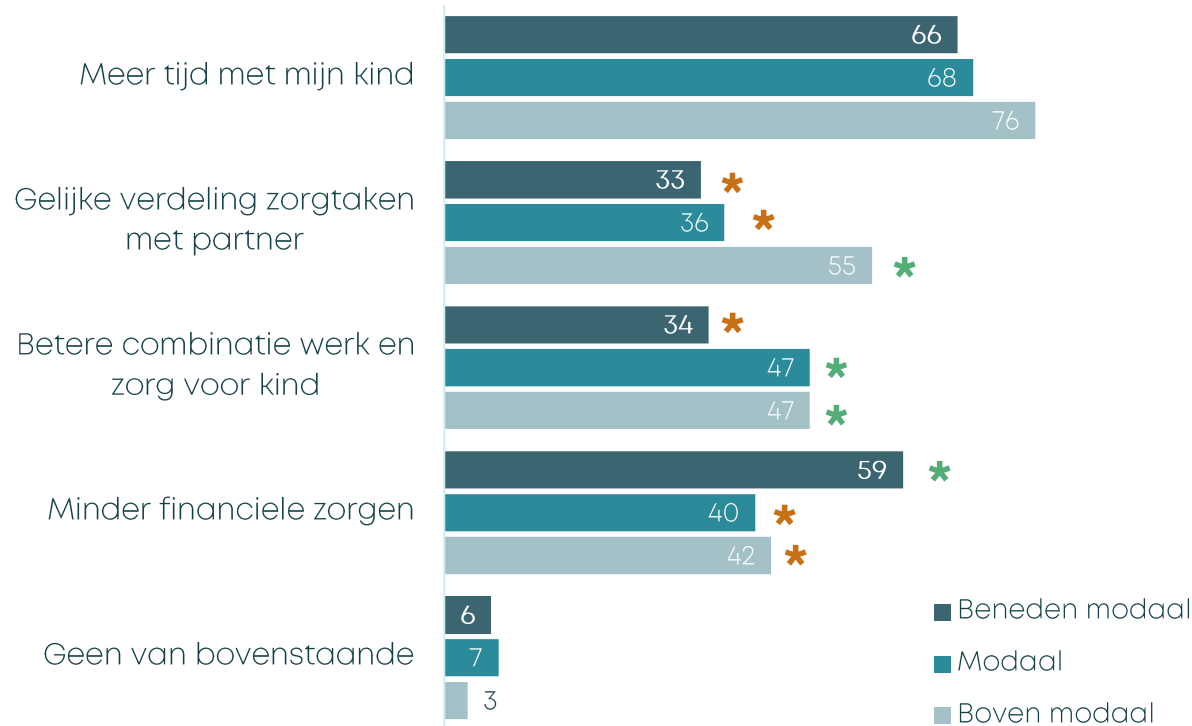

Voor de lage inkomensgroep speelt minder financiële zorgen een grotere rol bij het nieuwe scenario

Daarnaast zien we dat de hoge inkomensgroep een gelijke verdeling van zorgtaken met de partner een belangrijker voordeel vindt van 100% betaald verlof.

Ouderschapsverlof huidig vs. nieuw scenario (%)

* = significant verschil, groen is significant hoger dan oranje

Resultaten

Mantelzorg

Meerderheid is evenveel uren blijven werken naast mantelzorg

Mantelzorgers met een beneden modaal of modaal inkomen zijn minder uren gaan werken dan mantelzorgers met boven modaal inkomen.

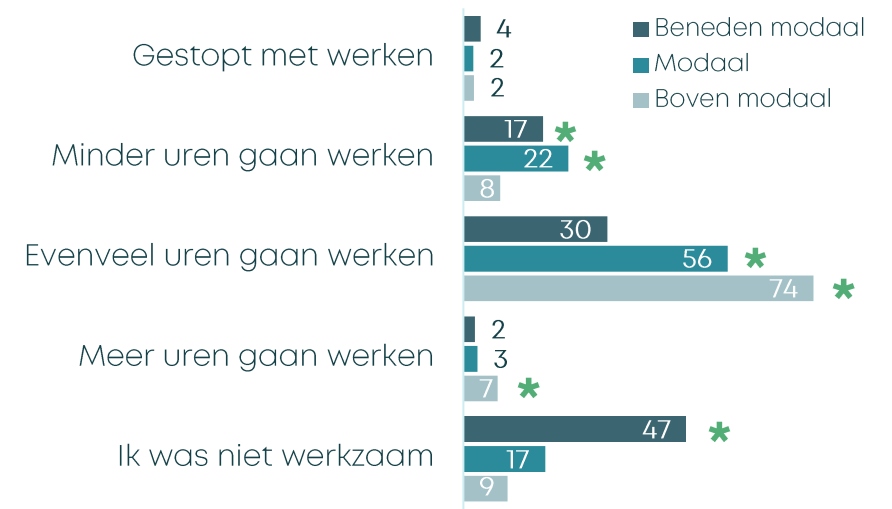
7,9 uren verlenen mantelzorgers gemiddeld per week mantelzorg

Waarden boven 60 uur zijn buiten beschouwing gelaten

Verandering in werkzame uren n.a.v. mantelzorg (%)

Verandering in werkzame uren n.a.v. mantelzorg (%)

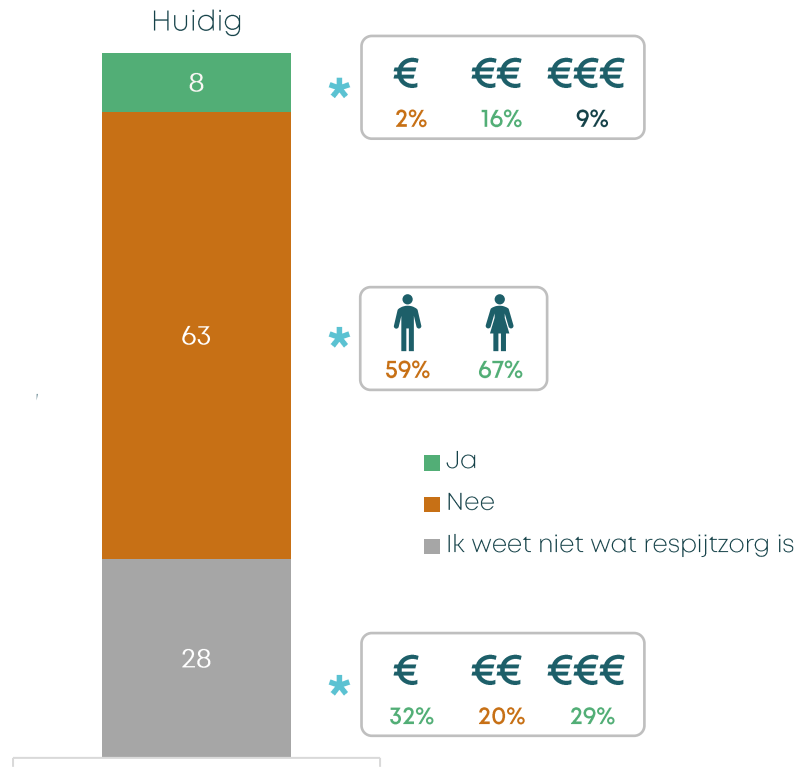

* = significant verschil, groen is significant hoger dan oranje

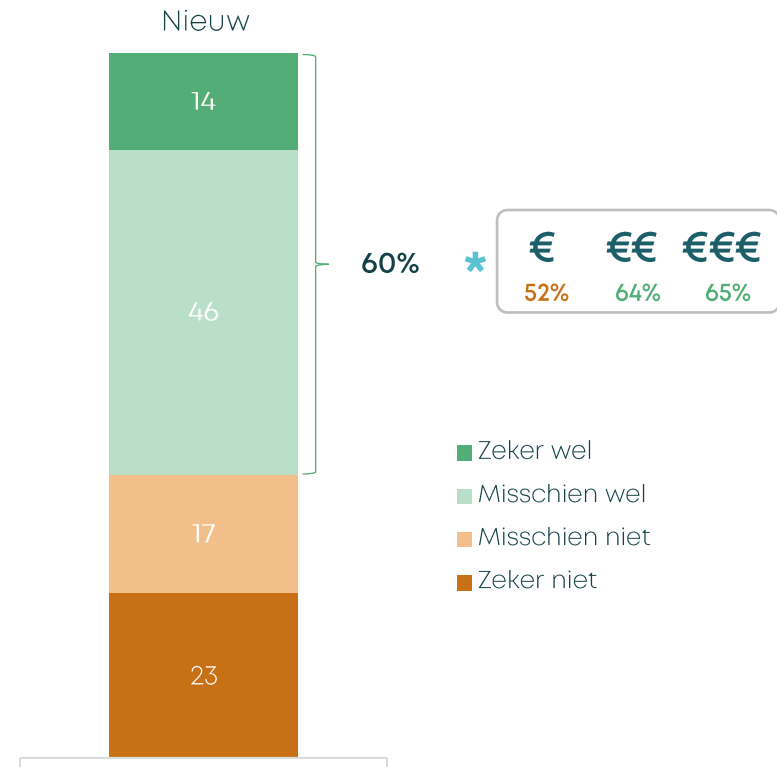
De meerderheid gebruikt geen respijtzorg, meer dan de helft zou er wel gebruik van maken bij volledige vergoeding

Dit geldt sterker voor de groepen met een modaal of boven modaal inkomen. 3 op de 10 mantelzorgers weet niet wat respijtzorg inhoudt.

Gebruik respijtzorg (%)

Gebruik respijtzorg indien volledig vergoed (%)

* = significant verschil, groen is significant hoger dan oranje

Minder stress en een betere combinatie van werk en mantelzorg zijn positieve verwachtingen bij nieuwe scenario

Men zou iets minder uren per week mantelzorg verlenen wanneer respijtzorg volledig vergoed wordt. 1 op de 5 mantelzorgers verwacht meer uren te gaan werken naast het verlenen van mantelzorg.

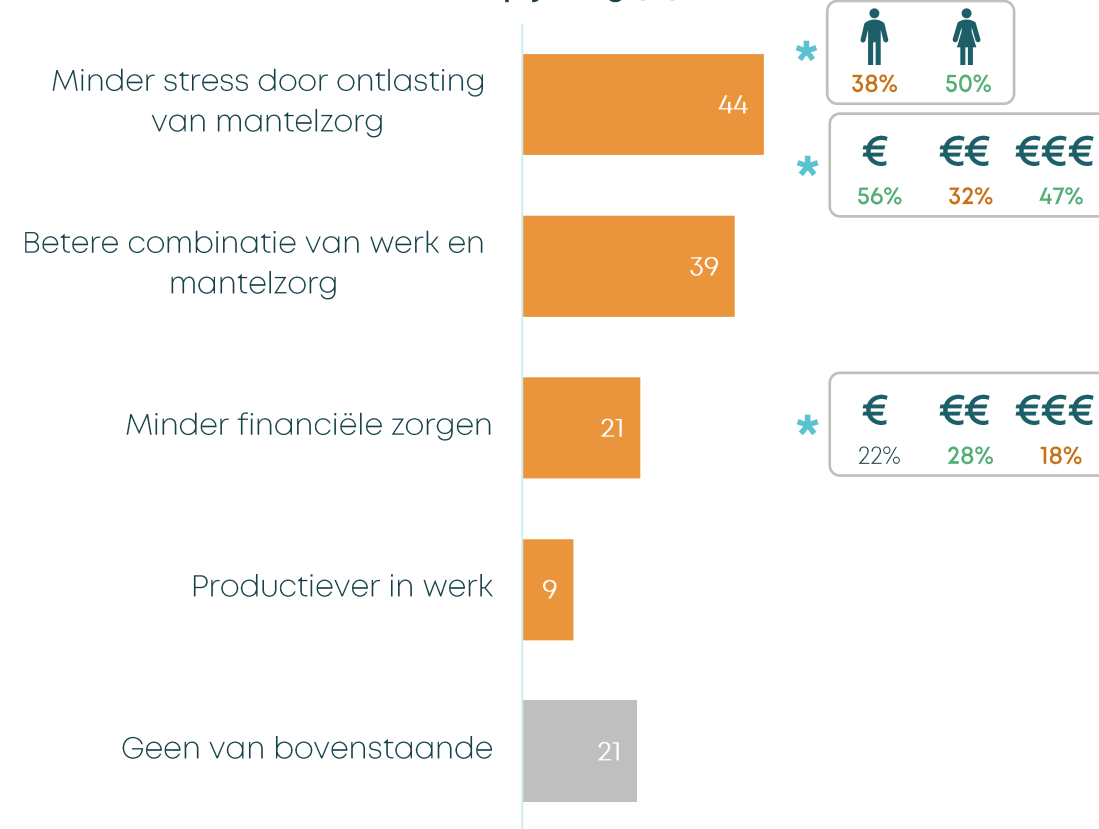
6,8 uren per week verwacht men gemiddeld mantelzorg te verlenen wanneer respijtzorg volledig wordt vergoed voor het nodige aantal uren en direct aangeboden zonder zelf iets te regelen

7,9 uren verlenen mantelzorgers gemiddeld per week mantelzorg
Waarden boven 60 uur zijn buiten beschouwing gelaten

19% verwacht meer uren te gaan werken in het nieuwe scenario

8,6 uren per week verwacht men gemiddeld meer te gaan werken
Waarden in conflict met huidige werksituatie zijn buiten beschouwing gelaten

Voordelen nieuw scenario respijtzorg (%)

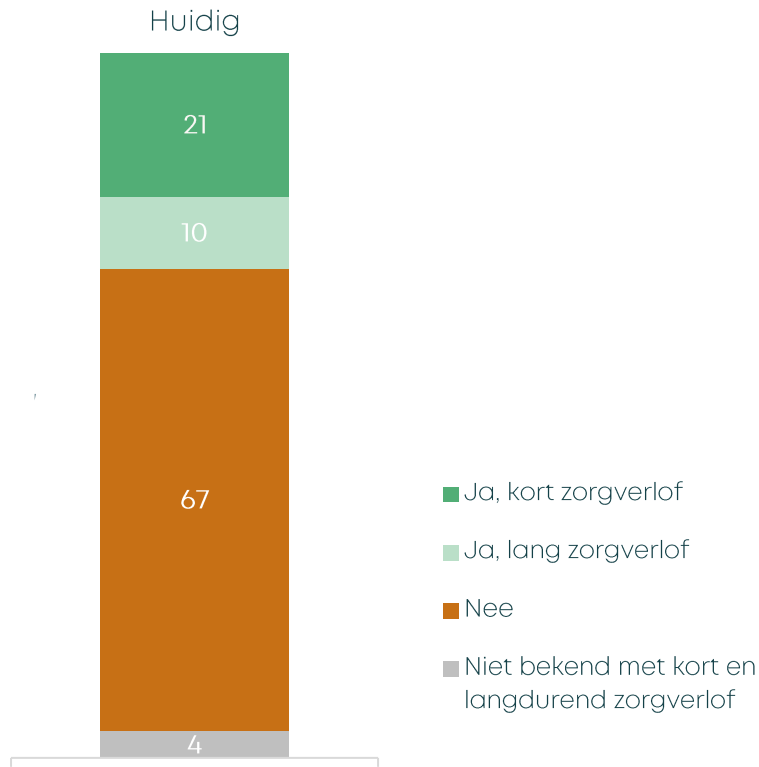
* = significant verschil, groen is significant hoger dan oranje

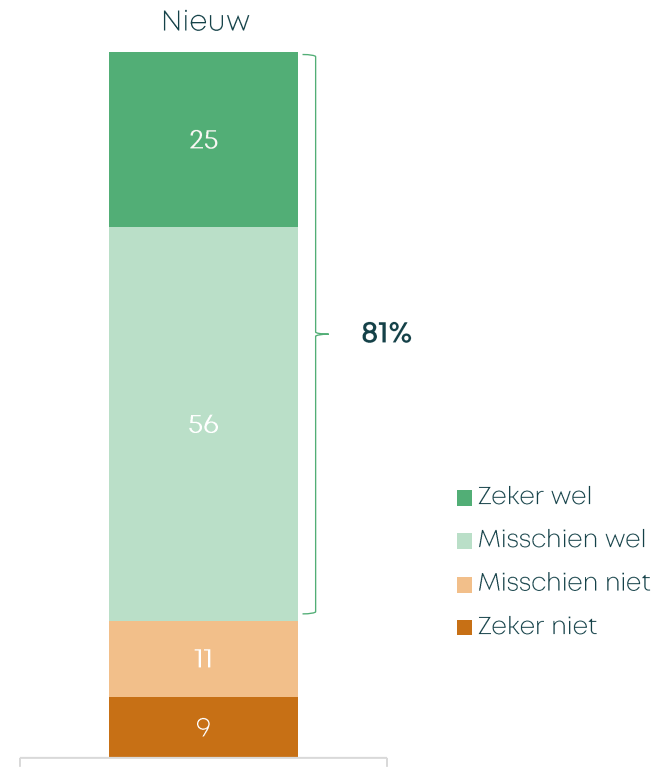
Een derde heeft het zorgverlof gebruikt, terwijl 8 op de 10 het zouden gebruiken wanneer het volledig vergoed wordt

Gebruik kort of langdurend zorgverlof (%)

Gebruik kort of langdurend zorgverlof indien volledig vergoed (%)

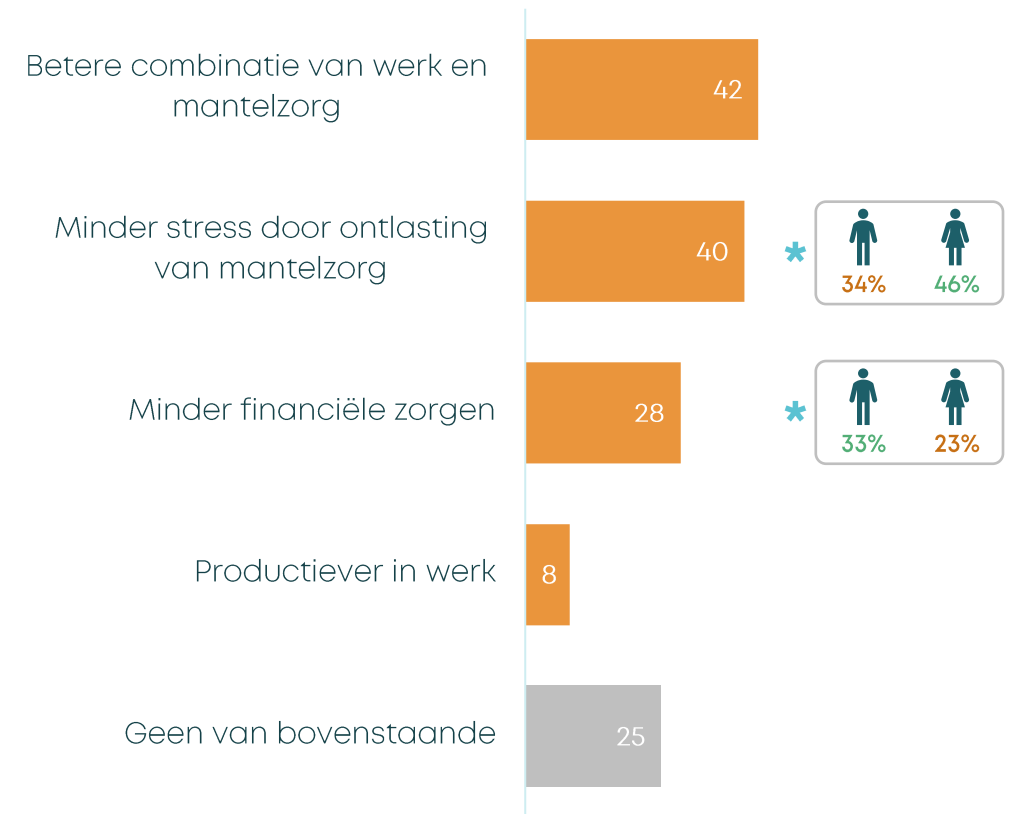
Voornaamste gevolgen zijn een betere combinatie van werk en zorg en minder stress vanwege ontlasting

Men zou iets meer uren mantelzorg verlenen wanneer het kort en langdurend zorgverlof volledig vergoed zou worden.

Voordelen nieuw scenario kort en langdurend zorgverlof (%)

* = significant verschil, groen is significant hoger dan oranje

Stel het kort- en langdurend zorgverlof voor het verlenen van mantelzorg wordt volledig vergoed voor de periode die voor u nodig is. Hoeveel uur per week verwacht u dan mantelzorg te verlenen? | n=388

Hoeveel uur per week verwacht u dan te werken? Hoeveel uur per week zou u dan meer gaan werken? | n=388

Als het kort- en langdurend zorgverlof voor het verlenen van mantelzorg volledig wordt vergoed voor de periode die voor u nodig is, wat zou dat voor u betekenen? | Basis excl zeker niet gebruik maken n=353

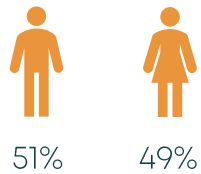
Bijlage

Bijlage: profiel ouders met jonge kinderen

N=1.018

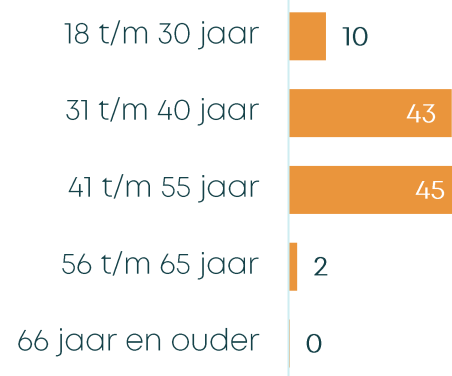
Geslacht (%)

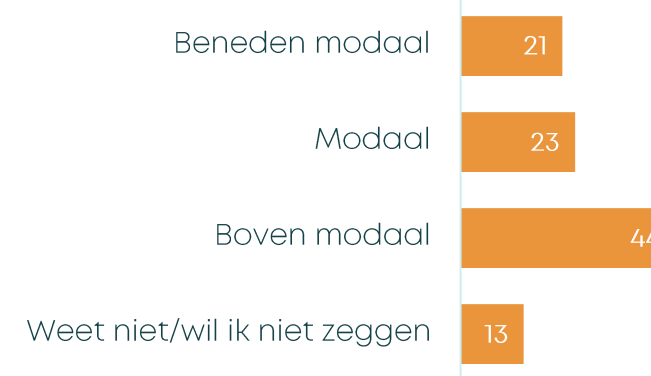
Opleidingsniveau (%)

Leeftijd (%)

Inkomen (%)

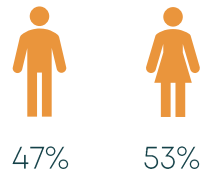

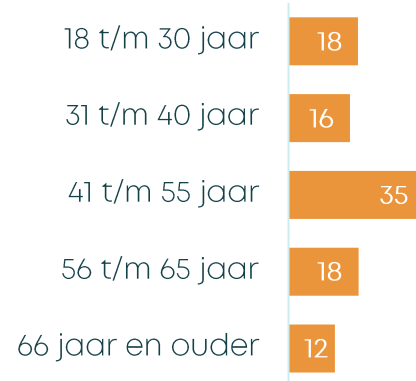
Bijlage: profiel mantelzorgers

N=614

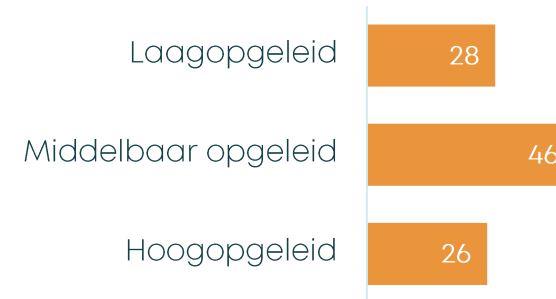
Geslacht (%)

Leeftijd (%)

Opleidingsniveau (%)

Inkomen (%)

Contact

Anne-Wil van Lohuizen
Senior Research Expert
06 15 82 01 26
Anne-wil@directresearch.nl

Natalia Valk
Research Expert
06 54 69 28 78
Natalia@directresearch.nl

Vragen over dit
onderzoek? Wij helpen
je graag verder!

DirectResearch BV

020 770 75 79

Herengracht 454

info@directresearch.nl

1017 CA Amsterdam

www.directresearch.nl